II

(Įstatymo galios neturintys teisės aktai)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 847/2012

2012 m. rugsėjo 19 d.

kuriuo dėl gyvsidabrio iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) XVII priedas

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantį Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantį Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB [1], ypač į jo 68 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

(1) Komisijos komunikate Tarybai ir Europos Parlamentui „Bendrijos strategija dėl gyvsidabrio“ [2] pabrėžta, kad būtina mažinti gyvsidabrio koncentraciją aplinkoje ir poveikį žmonėms, ir siūloma, be kita ko, užsibrėžti tikslą mažinti pasiūlą ir paklausą visuomenėje, kad į apyvartą patektų mažiau gyvsidabrio, mažinti išmetamą gyvsidabrio kiekį ir nuo jo apsisaugoti;

(2) 2010 m. strategija buvo peržiūrėta Komisijos komunikate Europos Parlamentui ir Tarybai dėl Bendrijos strategijos dėl gyvsidabrio peržiūros [3], kuriame Komisija pripažino, kad bus tęsiama veikla siekiant išplėsti esamus prekybos apribojimus tam tikriems matavimo prietaisams su gyvsidabriu ir papildomai taikyti juos sveikatos priežiūros sektoriuje naudojamiems prietaisams, visų pirma sfigmomanometrams, ir kitose profesinėse ir pramonės srityse naudojamiems prietaisams;

(3) Taryba ne kartą patvirtino savo įsipareigojimą siekti bendro tikslo apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką nuo gyvsidabrio ir jo junginių išskyrimo, kuo labiau sumažinant ir, jei įmanoma, pasaulyje visiškai panaikinant antropogeninės kilmės gyvsidabrio išskyrimą į orą, vandenį ir sausumą. Atsižvelgdama į tai, Taryba pabrėžė, kad tais atvejais, kai yra tinkamų alternatyvų, gaminiai su gyvsidabriu turėtų būti kuo skubiau ir, jei įmanoma, visiškai uždrausti, kol galiausiai palaipsniui būtų galima uždrausti juos visus, tinkamai atsižvelgiant į technines ir ekonomines sąlygas ir mokslinių tyrimų ir plėtros poreikius [4];

(4) gyvsidabris ir jo junginiai yra labai toksiški žmonėms, ekosistemoms ir gyvūnijai bei augalijai. Didelis kiekis žmonėms gali būti mirtinas, tačiau net ir palyginti mažas kiekis, taip pat siejamas su galimu žalingu poveikiu širdies ir kraujagyslių, imuninei ir reprodukcinei sistemoms, gali sukelti rimtų neurologinio vystymosi sutrikimų. Pasaulyje gyvsidabris laikomas patvariuoju teršalu, kuris įvairiu pavidalu pasitaiko ore, vandenyje, sąnašose, dirvožemyje ir biotoje. Aplinkoje jis gali virsti metilo gyvsidabriu – pačia toksiškiausia gyvsidabrio forma. Metilo gyvsidabrio koncentracija ypač kaupiasi vandens gyvūnijos maisto grandinėje, todėl žmonės ir gyvūnai, į kurių mitybą įeina daug žuvies ir jūros gėrybių, tampa labai pažeidžiami. Metilo gyvsidabris lengvai prasiskverbia tiek pro placentą, tiek pro hematoencefalinį barjerą, slopindamas potencialų protinį vystymąsi dar prieš gimimą, taigi didžiausias pavojus dėl poveikio kyla reprodukcinio amžiaus moterims ir vaikams. Gyvsidabris

[1] OL L 396, 2006 12 30, p. 1.
[2] COM(2005) 20 galutinis.
[3] COM(2010) 723 galutinis.
[4] Tarybos išvados: 2011 m. kovo 15 d. „Bendrijos strategijos dėl gyvsidabrio peržiūra“, 2008 m. gruodžio 4 d. „Dėl pasaulinių gyvsidabrio keliamų problemų sprendimo“ ir 2005 m. birželio 24 d. „Dėl Bendrijos strategijos dėl gyvsidabrio“.

ir jo skilimo produktai, daugiausia metilo gyvsidabris, kelia lygiaverčio masto pavojų kaip patvarios, bioakumuliacinės ir toksiškos medžiagos ir plinta dideliu atstumu;

(5) matavimo prietaisai su gyvsidabriu plačiai naudojami visoje Europoje, todėl bet kuriuo jų naudojimo etapu į aplinką gali patekti gyvsidabrio ir taip padidėti bendras išmetamas jo kiekis ir poveikis per aplinką žmonėms ir kitoms rūšims;

(6) Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priedo 18a punkte nustatytas draudimas rinkai pateikti medicininius termometrus ir kitus matavimo prietaisus su gyvsidabriu, skirtus parduoti visuomenei, ir reikalaujama, kad Komisija įvertintų kitas techniniu ir ekonominiu požiūriu įmanomas, patikimas ir saugesnes alternatyvas gyvsidabrio turintiems sfigmomanometrams ir kitiems matavimo prietaisams, naudojamiems sveikatos priežiūrai ir kitose profesinėse ir pramonės srityse. Remiantis šiuo vertinimu arba iškart po to, kai bus gauta naujos informacijos apie patikimas ir saugesnes alternatyvas gyvsidabrio turintiems sfigmomanometrams ir kitiems matavimo prietaisams, Komisijos prašoma, jei tinkama, pateikti teisės akto pasiūlymą, kuriuo būtų siūloma išplėsti tame punkte nustatytų ribojimų taikymą sfigmomanometrams ir kitiems matavimo įtaisams, naudojamiems sveikatos priežiūrai ir kitose profesinėse ir pramonės srityse, kad gyvsidabrio turintys matavimo prietaisai būtų palaipsniui uždrausti, kai tai įmanoma techniniu ir ekonominiu požiūriu;

(7) remdamasi tuo, kad gauta nemažai naujos informacijos, Komisija Europos cheminių medžiagų agentūrai (toliau – Agentūra) nusiuntė vertinimo ataskaitą ir, vadovaudamasi Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 69 straipsniu, paprašė Agentūros parengti to reglamento XV priedo reikalavimus atitinkančią dokumentaciją;

(8) Agentūra parengė dokumentaciją, siūlydama riboti gyvsidabrio naudojimą šiuose pramoninės ir profesinės paskirties (įskaitant sveikatos priežiūrą) matavimo prietaisuose: gyvsidabrio turinčiuose barometruose, drėgmėmačiuose, sfigmomanometruose, spaudimo matuokliuose, naudojamuose su pletizmografais, tenziometruose, termometruose ir kituose neelektriniuose temperatūros matavimo prietaisuose, matavimo prietaisuose su gyvsidabriu minkštėjimo temperatūrai nustatyti ir gyvsidabrio piknometruose. Remiantis pateikta dokumentacija, visoje Sąjungoje būtina imtis veiksmų, siekiant pašalinti dėl tuose matavimo prietaisuose naudojamo gyvsidabrio žmonių sveikatai ir aplinkai kylančią riziką;

(9) atsirado alternatyvių matavimo prietaisų be gyvsidabrio, su kuriais susijusi rizika yra daug mažesnė nei matavimo prietaisų su gyvsidabriu keliama rizika sveikatai ir aplinkai;

(10) jei epidemiologiniai tyrimai, kuriuose naudojami sfigmomanometrai su gyvsidabriu, dar nebaigti, matavimo metodas neturėtų būti keičiamas, todėl šiems tyrimams, kol jie nebaigti, turėtų būti taikoma išimtis. Sfigmomanometrų, naudojamų kaip etaloniniai standartai patvirtinant prietaisus be gyvsidabrio, atveju buvo neįmanoma nustatyti, per kiek laiko būtų galima sukurti alternatyvius prietaisus be gyvsidabrio ir juos aprobuoti kaip etaloninius standartus, todėl šiems prietaisams taikoma išimtis laiko požiūriu neribojama;

(11) termometrų, skirtų išimtinai tyrimams vadovaujantis standartais, pagal kuriuos reikalaujama naudoti termometrus su gyvsidabriu, atveju reikia laiko, kad tie standartai būtų iš dalies pakeisti, todėl išimtis turėtų būti suteikta 5 metams. Kadangi gyvsidabris būtinas kaip 1990 m. tarptautinės temperatūros skalės pamatinis taškas, išimtį taip pat reikėtų taikyti gyvsidabrio trigubojo taško celėms, naudojamoms platinos varžos termometrams sukalibruoti;

(12) akytmačiams, gyvsidabrio elektrodams, naudojamiems voltamperometrijos tikslais, ir gyvsidabrio matuokliams, skirtiems elektrinei talpai ir įtampai nustatyti, dar nerasta praktiškų alternatyvų, todėl šiems prietaisams apribojimų nesiūloma taikyti;

(13) reikėtų nustatyti nukrypti leidžiančią nuostatą, kuria būtų leidžiama įprastai parduoti ir pirkti senus, istorinės vertės turinčius matavimo prietaisus su gyvsidabriu, kuriuos galima laikyti antikvarinėmis vertybėmis arba kultūros objektais. Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priedo 18a punkte nustatytas leidimas rinkai pateikti matavimo įtaisus su gyvsidabriu, skirtus parduoti visuomenei, kurie 2007 m. spalio 3 d. buvo senesni nei 50 metų, išskyrus medicininius termometrus. Siekiant aiškumo, tas pats laiko kriterijus turėtų būti taikomas nustatant išimtis dėl senų matavimo prietaisų, naudojamų pramoninei ir profesinei paskirčiai (įskaitant sveikatos priežiūrą);

(14) be to, reikėtų nustatyti nukrypti leidžiančią nuostatą, taikomą matavimo prietaisams, eksponuojamiems parodose kultūros ir istorijos tikslais, įskaitant prietaisus, kurie 2007 m. spalio 3 d. buvo ne senesni nei 50 m., tačiau vis vien turi istorinės ir kultūrinės vertės;

(15) 2011 m. birželio 8 d. Agentūros Rizikos vertinimo komitetas priėmė nuomonę dėl siūlomos ribojamosios priemonės, kurią, atsižvelgdamas į jos veiksmingumą, pripažino tinkamiausia Sąjungos masto priemone nustatytai rizikai sumažinti;

(16) 2011 m. rugsėjo 15 d. Socialinės ir ekonominės analizės komitetas priėmė nuomonę dėl siūlomos ribojamosios

priemonės, kurią, atsižvelgdamas į socialinės ir ekonominės naudos ir kainos santykį, pripažino tinkamiausia Sąjungos masto priemone nustatytai rizikai sumažinti;

(17) Agentūra pateikė Komisijai Rizikos vertinimo ir Socialinės ir ekonominės analizės komitetų nuomones;

(18) todėl Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;

(19) tikslinga nustatyti tinkamą laikotarpį suinteresuotiesiems subjektams imtis priemonių, kurių gali reikėti, kad jie galėtų paisyti šiame reglamente nustatytų priemonių;

(20) šiame reglamente numatytos priemonės atitinka pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 133 straipsnį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento priedą.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2014 m. balandžio 10 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2012 m. rugsėjo 19 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

PRIEDAS

Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priedo 18a punktas iš dalies keičiamas taip:

1) 4 dalis išbraukiama;

2) papildoma šiomis 5–8 dalimis:

„5. Nuo 2014 m. balandžio 10 d. rinkai netiekiami šie profesinėse ir pramonės srityse naudojami matavimo prietaisai su gyvsidabriu:

a) barometrai;

b) drėgmėmačiai;

c) manometrai;

d) sfigmomanometrai;

e) spaudimo matuokliai, naudojami su pletizmografais;

f) tenziometrai;

g) termometrai ir kiti neelektriniai temperatūros matavimo prietaisai.

Ribojimas taip pat taikomas a–g punktuose nurodytiems matavimo prietaisams, jei jie rinkai tiekiami nepripildyti gyvsidabrio, tačiau numatyta jo pripildyti.

6. 5 dalyje nustatytas apribojimas netaikomas:

a) sfigmomanometrams, naudojamiems:

i) epidemiologiniams tyrimams, atliekamiems 2012 m. spalio 10 d.;

ii) kaip etaloniniai standartai atliekant klinikinius sfigmomanometrų be gyvsidabrio aprobavimo tyrimus;

b) termometrams, skirtiems išimtinai tyrimams vadovaujantis standartais, pagal kuriuos iki 2017 m. spalio 10 d. reikalaujama naudoti termometrus su gyvsidabriu;

c) gyvsidabrio trigubojo taško celėms, naudojamoms platinos varžos termometrams sukalibruoti.

7. Nuo 2014 m. balandžio 14 d. rinkai netiekiami šie profesinėse ir pramonės srityse naudojami matavimo prietaisai, kuriais matuojant naudojamas gyvsidabris:

a) gyvsidabrio piknometrai,

b) matavimo prietaisai su gyvsidabriu minkštėjimo temperatūrai nustatyti.

8. 5 ir 7 punktuose pateikiami ribojimai netaikomi:

a) matavimo įtaisams, kurie 2007 m. spalio 3 d. buvo senesni nei 50 metų;

b) matavimo prietaisams, kurie eksponuojami viešose parodose kultūros ir istorijos tikslais.“